

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та медіа технологій	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	МККП	Рік навчання	3
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво, В4 Образотворче мистецтво та реставрація	Семестр	6

АВТОРСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ В КОНТЕКСТІ ПОСТСУЧАСНОСТІ

Семестр 6 (весна 2025-2026 н.р.)

Викладач	Алфьорова Зоя Іванівна, доктор мистецтвознавства, професор
E-mail	al055@ukr.net (після букв-нуль)
Заняття	15 лекц. + 30 практ + 2 конс.+ 1 мод. + 2 залік = 50 год.
Адреса	Дистанційно

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є офф-лайн та он-лайн комунікація через електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — Авткінем.); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. *Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — PowerPoint*. Окрім виконаних завдань самостійної роботи, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Алфьорова З.І. Візуальне мистецтво кінця ХХ - початку ХХІ століття : автореф. дис. .д-ра мистецтвознав. : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Алфьорова З. І. ; Харк. держ. акад. культури, 2008. 40 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет та групах у ФБ «Про АРТ: дизайн, архітектура, театр, кіно», «Новини ХДАДМ»).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вибіркової дисципліни «Авторський кінематограф в контексті постсучасності» є формування у здобувачів вищої освіти професійного світогляду, поглиблення знань про еволюцію авторського кінематографа як особливого явища аудіовізуального мистецтва.

Завдання дисципліни полягають в розширенні теоретичних уявлень здобувачів вищої освіти про проблеми розвитку авторського кінематографа; висвітленні основних кінематографічних моделей авторства; про феномен авторства в кіно: проблема самореалізації; відображення національної ідеї в моделях авторського кіно, тощо.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- вміти професійно орієнтуватись в періодизації та проблемах аудіовізуального мистецтва;
- вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно та письмово;
- приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість вибіркової дисципліни визначається необхідністю теоретичного осмислення ролі і місця авторського кінематографа в контексті розвитку кінематографа ХХ та ХХІ ст.. Дисципліна складається з: 15 лекц.+30 практ.+ 1 мод+ 2 зал.= 50 годин

Весняний семестр:

Перший змістовний модуль:

- *Тема 1.* Витоки кінематографічних моделей авторства. Модель інтелектуального авторського кіно.
- *Тема 2.* Модель інтелектуального авторського кіно.
- *Тема 3.* Автобіографізм у кіномистецтві. Морально-етичні домінанти авторського кіно.
- *Тема 4.* Відображення національної ідеї в моделях авторського кіно.
- *Тема 5.* Зображальна культура авторського фільму.

Другий змістовний модуль:

- *Тема 6.* Духовний світ режисера-автора
- *Тема 7.* Авторство в контексті постсучасності
- *Тема 8.* Особливості виробництва та дистриб'юції авторських фільмів.
- *Тема 9.* Авторський кінематограф як засіб міжкультурного діалогу.
- *Тема 10.* Авторські фільми в міжнародному фестивальному просторі.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. На під час самостійної роботи здобувач закріплює лекційний матеріал. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення знань та набутих вмінь. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється на основі нормативних документів ХДАДМ.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання оцінки з заліку достатньо пройти рубіжний етап контролю та поточні перевірки процесу самостійної роботи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+	98–100	Задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B			Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як магістрантам, так і викладачу.

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з магістрантами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Можливість зарахування під час накопичення балів результатів неформальної освіти (курси, тренінги, сертифікати) з обов'язковим документальним підтвердженням.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач вищої освіти отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
Згідно розкладу	1	Лекція+ практ.	<i>Тема 1.</i> Витоки кінематографічних моделей авторства. Модель інтелектуального авторського кіно.	1+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
Згідно Розкладу	2	Лекція+ практ.	<i>Тема 2.</i> Модель інтелектуального авторського кіно.	1+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
Згідно Розкладу	3	Лекція+ практ.	<i>Тема 3.</i> Автобіографізм у кіномистецтві. Морально-етичні домінанти авторського кіно.	1+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
Згідно розкладу	4	Лекція + практ.	<i>Тема 4.</i> Відображення національної ідеї в моделях авторського кіно.	2+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
Згідно Розкладу	5	Лекція + практ.	<i>Тема 5.</i> Зображальна культура авторського фільму.	1+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
			Модульна контрольна робота 1.			
Згідно Розкладу	6	Лекція+ практ.	<i>Тема 6.</i> Духовний світ режисера-автора	2+4	Перевірка завдання самостійної роботи	
Згідно розкладу	7	Лекція+ практ.	<i>Тема 7.</i> Авторство в контексті постсучасності	1+4	Перевірка завдання самостійної роботи	

Згідно розкладу	8	Лекція+ практ.	<i>Тема 8.</i> Особливості виробництва та дистрибуції авторських фільмів.	1+4	Перевірка завдання самостійної роботи	
Згідно розкладу	9	Лекція+ практ.	<i>Тема 9.</i> Авторський кінематограф як засіб міжкультурного діалогу.	2+4	Перевірка завдання самостійної роботи	

Згідно розкладу	10	Лекція+ практ.	Тема 10. Авторські фільми в міжнародному фестивальному просторі.	2+4	Перевірка завдання самостійної роботи	
		Усього:		15 лекц.+ 30 год. практ.		

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0– 6
2	Поточний контроль	0– 6
3	Поточний контроль	0– 6
4	Поточний контроль	0– 6
5	Поточний контроль	0– 6
	Модульний контроль	0-10
6	Поточний контроль	0– 6
7	Поточний контроль	0– 6
8	Поточний контроль	0– 6
9	Поточний контроль	0– 6
10	Поточний контроль	0– 6
	Залік	0–30
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–17	0–20	
A+	10-17	20	Здобувач вищої мистецької освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	15-17	20	Здобувач вищої мистецької освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	11-17	20	Здобувач вищої мистецької освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–17	20	Здобувач вищої мистецької освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	11-17	Здобувач вищої мистецької освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматкуванням
D	4–7	7-17	Здобувач вищої мистецької освіти не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматкуванням

Е	1–3	1–9	Здобувач вищої мистецької освіти в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність здобувача вищої мистецької освіти та власні досягнення у підготовці завдань самостійної роботи.. Максимальна кількість балів: 2.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна

1. Зубавіна І.Б. (2007) Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. К.: ФЕНІКС, 2007. 296 с.
2. Погребняк Г.П. Авторський кінематограф у культурному просторі другої половини ХХ – початку ХХІ століття : монографія. Київ : НАКККиМ, 2020. 446 с.
3. Скуратівський В.Л. (1997) Екранні мистецтва в соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Функція. У 2-х чч./ В.Л. Скуратівський В.Л. К.

Допоміжна

1. Алфьоров А. М. , Алфьорова З.І.Еволюція зображальних структур у сучасних екранних формах . Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (26-27 листоп. 2015 р.) / М- во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: В. М. Шейко та ін. ; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків, 2015. С. 184-186 .
2. Алфьоров А. М. , Алфьорова З.І.Еволюція зображальних структур у сучасних екранних формах . Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (26-27 листоп. 2015 р.) / М- во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т
3. Алфьорова З. І. (2012). Оновлення методологічних засад в осмисленні сучасних процесуальних візуальних художніх форм . Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв : [зб. наук. пр.] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв ; [редкол.: Боднар О. Я., Гребенюк Н. Є., Зборовець І.В. та ін. ; за ред. Даниленка В. Я.]. Х., 2012. С. 54-57. (Мистецтвознавство ; №11). Бібліогр.: 18 назв.
4. Алфьорова З. І. (2013). Новітня онтологія телевізійного типу мислення (стаття перша). Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури, [Акад. мистец. України, Ін-т культурології ; редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2013. — Вип. 41. — С. 175-182. — <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIU/kultura41/22.pdf>. — Бібліогр.: 20 назв. Алфьорова З. І. Екранна форма новітньої доби в контексті мультимедійності / З. І. Алфьорова // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2014. — Вип. 47. — С. 156-
5. Алфьорова З. І. Екранна форма новітньої доби в контексті мультимедійності / З. І.

Алфьорова // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2014. — Вип. 47. — С. 156-162. — <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura47/21.pdf>. — Електронна копія в головному документі. — Бібліогр.: 14 назв.

6. Горпенко, В.Г. (1995). Колір: підручник для студ. ін-тів театр. мистецтва. Київ: Київський ін-т театрального мистецтва ім. І. К. Карпенка-Карого. Ч. 1–4.
7. Горпенко, В.Г. (2000). Архітектоніка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: Автореф. дис. д-ра мистецтвознавства: 17.00.01;
8. Горпенко, В.Г. (2000). Архітектоніка фільму: режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: В 5 т. Київ: Київський держ. ін-т театрального мистецтва ім. І. К. Карпенка-Карого.
9. Зубавіна І. Особливості еволюції жіночого образу (український кінематограф 1917–1990 рр.) / І. Б. Зубавіна // Актуал. пробл. історії, теорії та практики худож. культури : зб. наук. пр. / ДАКККіМ, КНУ ім. Т. Шевченка. – К., 1998. – Ч. 2. – С. 51–60.– Список використ. л-ри: 6 назв.
10. Зубавіна І. Переживання статевої проблематики людини : (на укр. кіноматеріалі 90-х років ХХ ст.) : [від 10-х рр. ХХ ст. до сучасності] / Ірина Зубавіна // Мистецтво екрана / КДІТМ ім. І. К. Карпенка-Карого, Каф. кінознавства ; упоряд. О. С. Мусієнко. – Вінниця, 2001. – Вип. 1. – С. 63–77. – Бібліогр.: 5 назв. АМУ. – К., 2004. – Вип. 4. – С. 204–213. – Бібліогр.: 8 назв. – ISBN 966-742-19-8.
11. Зубавіна І.Б. (2007) Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. К.: ФЕНІКС, 2007. 296 с.

